

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาการบริหารจัดการโภคทรัพย์ในพระพุทธศาสนา
 ผู้วิจัย : นางสาวสุรีย์ ชนะโสภิตานนท์
 ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาวี มหาปญฺญโถ(ละลง), ผศ. ดร., ป.ธ.๙, พธ.บ., (ปรัชญา),
 ศน.ม., (พุทธศาสนศึกษา), M.Phil., Ph.D. (Buddhist Studies)
 : ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม คศ.บ. (โภชนาการชุมชน),
 พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๒ มกราคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการโภคทรัพย์ในพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องโภคทรัพย์ในพระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการโภคทรัพย์ในพระพุทธศาสนา และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้การบริหารจัดการโภคทรัพย์ตามหลักพระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาวิจัย พบว่า โภคทรัพย์ (wealth) ในทางพระพุทธศาสนา คือ ทรัพย์ภายนอก เป็นโลกียทรัพย์ สามารถทำให้เกิดการยึดติด ลุ่มหลง มีความยินดี พอใจ และปลื้มใจ โภคทรัพย์มี ๒ ประเภท คือ ทรัพย์เคลื่อนที่ได้เอง และเป็นทรัพย์ที่เคลื่อนที่เองไม่ได้ หากเป็นวัตถุอาจมีรูปร่างหรือไม่ มีรูปร่างก็ได้ แต่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ด้วยการเลี้ยงตนเอง ครอบครัว มิตรสหาย รวมทั้งการทำพลี ๕ อย่าง และทำบุญได้ นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของนักปกครอง และเป็นปัจจัยสนับสนุนในการสร้างอริยทรัพย์ ได้อย่างสิ้นกังวล ทำให้มีปัญญาสามารถวางท่าทีต่อโภคทรัพย์ ซึ่งมีโทษอันเกิดจากการแสวงหา การใช้สอย และกฏธรรมชาติที่ มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยั่งยืน มนุษย์ต้องตายจากโภคทรัพย์ไปในที่สุด

การบริหารจัดการโภคทรัพย์ตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถ สังวัตตนิกธรรม ๔ คือ มีความขยัน รื้ออม คบคนดีเป็นมิตร และใช้จ่าย เหมาะสม ทำให้สามารถ สร้างฐานะให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน ถึงพร้อมด้วยลาภ ยศ เกียรติ มีอายุยืน และเป็นที่ยอมรับในสังคม การจัดสรรทรัพย์ที่หามาได้ตามหลักโภควิภาค โดยแบ่งเป็น ๔ ส่วน เพื่อสร้างวินัยทางการเงิน โดยส่วนที่ ๑ ใช้จ่ายให้เป็นประโยชน์ ตามหลักโภคอาทิยะ ๕ และหลักการปิดป้องทิศ ๖ ส่วนที่ ๒ และ ๓ นำไปลงทุนให้ทรัพย์เพิ่มพูนขึ้น และ ส่วนที่ ๔ เก็บไว้ใช้ในคราวจำเป็นหรือ ในคราวฉุกเฉินให้สำเร็จ ด้วยหลักอิทธิบาท ๔ และหลักกกุลจิรัฐติธรรม และนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนในสังคม ให้เกิดความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมสร้างสรรคัฒนธรรมที่ดีงามด้วยวิถีแห่งพุทธเพื่อให้คนในสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

แนวทาง การประยุกต์ใช้การบริหารจัดการโภคทรัพย์ตามหลักพระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันนั้น จะช่วยอำนวยความสะดวกขั้นต้น ด้วยการแก้ปัญหาความล้มเหลวในการสร้างฐานะ ส่วนการบริหารจัดการทรัพย์ที่หามาได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถ แก้ปัญหาการขาดวินัยทาง

การเงิน การใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์ ต่อสังคมจะช่วยแก้ปัญหาการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้ ดังนั้น การเข้าใจและเข้าถึงในการวางท่าที่ต่อโคคทรัพย์ด้วยสติและปัญญา จะนำมาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมมีความเข้มแข็ง บ้านเมืองมีความสงบสันติ